

26. 7. 2007

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Cestování dětí zapsaných v občanských průkazech rodičů

V souvislosti s několika podněty týkajícími cestování dětí do zahraničí na základě zápisu v občanském průkazu jednoho z rodičů zahájila zástupkyně veřejného ochránce práv šetření této záležitosti a možných problémů. Cílem bylo zjistit, zda existuje jednoznačné stanovisko ministerstva vnitra v dané věci, jednotné metodické vedení pro praxi na hraničních přechodech a zda je postup všech orgánů v souladu se závazky vyplývajícími z členství ČR v Evropské unii.

Oprávněnost šetření potvrdily i rozdílné odpovědi získané na náhodně vybraných hraničních přechodech České republiky, kdy v některých případech byl zápis v občanském průkazu považován za nedostačující pro vycestování. Vzhledem k probíhající turistické sezóně považuje zástupkyně veřejného ochránce práv vyjasnění tohoto problému za velmi důležité.

Právo na volný pohyb a pobyt uvnitř Evropské unie vyplývá přímo ze smlouvy o založení ES a je aktuálně upraveno zejména Směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES. Občané České republiky tedy mohou cestovat do ostatních států EU s platným průkazem totožnosti nebo s cestovním pasem. Jako platný průkaz totožnosti byl uznán občanský průkaz ČR se strojově čitelnými údaji a vícejazyčnými názvy rubrik (karta zelené barvy) a od 1. ledna 2006 je možné cestovat v rámci EU pouze s ním.

Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie Policie ČR ve svém stanovisku k šetření zástupkyně ochránce potvrdilo, že pokud dítě nemá vlastní cestovní doklad, smí opustit území České republiky pouze s rodičem, v jehož cestovním dokladu je zapsáno. Podle zákona o cestovních dokladech je v rámci EU cestovním dokladem skutečně i občanský průkaz. Všichni policisté na hraničních přechodech byli s touto skutečností seznámeni, takže pokud by v praxi došlo k jinému výkladu, šlo by podle ředitele cizinecké a pohraniční policie pouze o pochybení jednotlivce. Příslušné oddělení ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie k této problematice iniciativně zjišťovalo postoj orgánů ochrany hranic sousedních států a ve všech případech bylo potvrzeno, že pro vstup dítěte do daného státu stačí zápis v platném cestovním dokladu rodiče, tedy i v občanském průkazu.

Tyto skutečnosti potvrdilo i ministerstvo vnitra, které však zároveň upozorňuje na možné problémy, k nimž může v individuálních případech docházet na hraničních přechodech jiných států. Občanské průkazy jsou sice koncipovány tak, aby sloužily jako cestovní doklady, ale při zápisu nepovinných údajů, jakým je i zápis dítěte, jsou preferovány údaje potřebné v České republice. V případě dětí je to rodné číslo, jako jedinečný identifikátor osoby. Ve státech EU se však v identifikaci pracuje s datem narození, takže pro některé cizí státní orgány může být rodné číslo nesrozumitelné, což může být důvodem k nepovolení překročení státních hranic. Ministerstvo vnitra již zaznamenalo případy, kdy zastupitelský úřad ČR v zahraničí musel dítěti vydat cestovní průkaz, aby se mohlo vrátit do České republiky, proto pro větší jistotu cestovatelům doporučuje použití cestovního pasu, v němž mají rodiče své děti zapsány, anebo vydání samostatného cestovního dokladu pro dítě.

Zástupkyně veřejného ochránce práv však po prostudování všech podkladů dospěla k závěru, že pokud Evropská unie oficiálně uznala občanské průkazy jako platné cestovní doklady, ale toto uznání není v praxi vždy realizováno, pak by měly kompetentní orgány jednající na úrovni EU zajistit

jednoznačné a vymahatelné uznání této platnosti v plném rozsahu, tedy nejen na rovině formální, ale i v praxi. Pokud je občanský průkaz skutečně platným cestovním dokladem, nemůže být dítěti zapsanému v občanském průkazu rodiče, které je občanem ČR, neumožněn volný pohyb v rámci Unie.

Zdroj: Veřejný ochránce práv

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Smlouvy o vzájemném plnění v insolvenční - judikaturní závěry](#)
- [Aktuální úprava výpovědní doby dle zákoníku práce: komparace napříč Evropou](#)
- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - KVĚTEN 2026](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Zaměstnanecké benefity dle ustanovení § 6 odst. 9 písm. d\) zákona o daních z příjmů v roce 2026](#)
- [Hodnocení demo prostředí v IT veřejných zakázkách: užitečný nástroj, nebo cesta k netransparentnosti?](#)
- [Smluvní autonomie vs. ochrana slabší strany v moderním kontraktačním právu](#)
- [Reklamace vad stavby](#)
- [Časté právní mýty o kamerách na pracovišti](#)
- [Přijetí prohlášení viny a povinnost soudu vypořádat námitky poškozeného](#)
- [10 otázek pro ... Michala Pálinkáse](#)